

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут права

08-04-16S _____

СИЛАБУС		SYLLABUS	
Ораторське мистецтво		Oratory	
Шифр за ОП	ВБ 8.	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor`s (first)	
Галузь знань Право	08	Field of Knowledge Law	
Спеціальність Право	081	Field of Study Law	
Освітня програма: Право		Degree Programme: Law	

РІВНЕ – 2024

Силабус навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою Право, спеціальності 081 Право, Рівне. НУВГП. 2024. 13 стор.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/30683>

Розробник силабусу: *Мітчук Ольга Андріївна, д. н. соц. ком., професор, професор кафедри інформаційного права та юридичної журналістики*

Силабус схвалений на засіданні кафедри інформаційного права та юридичної журналістики: *Протокол № 4 від 25 жовтня 2024 року*

Завідувач кафедри: *Мітчук Ольга Андріївна, д. н. соц. ком., професор*

Керівник (гарант) ОП: Міщук Інна Володимирівна, к.ю.н., професор, завідувач кафедри конституційного права та галузевих дисциплін

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІП:
Протокол № 4 від 25 жовтня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Цимбалюк Валерій Іванович, к.ю.н., професор.

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО»	
<i>Навчальна дисципліна «Ораторське мистецтво» є освітнім компонентом вільного вибору за освітньою-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право».</i>	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	«Право»
Спеціальність	081 – Право
Рік навчання, семестр	Рік навчання – 1, семестр – 1
Кількість кредитів	3
Лекції:	Для денної форми навчання – 18 Для заочної форми навчання - 8
Практичні заняття:	Для денної форми навчання – 14 Для заочної форми навчання - 8
Лабораторні заняття:	-
Самостійна робота:	Для денної форми навчання – 74 Для заочної форми навчання - 58
Всього	90
Курсова робота:	-
Форма навчання	Денна, заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	державна
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	

 <p>Лектор</p>	<p>Мітчук Ольга Андріївна, д.н. із соц.ком., професор кафедри інформаційного права та юридичної журналістики</p>
<p>Вікіситет</p>	<p>Вікіситет Ольга Мітчук</p>
<p>ORCID</p>	<p>https://orcid.org/0000-0002-1011-7320</p>
<p>Як комунікувати</p>	<p>o.a.mitchuk@nuwm.edu.ua</p>
<p>ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ</p>	
<p>Мета та завдання</p>	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво»: є формування системного уявлення студентів про мову, про мовну особистість, її розвиток, про можливості та умови самовдосконалення.</p> <p>Завданнями навчальної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Навчити виробляти звичку контролювати своє мовлення, вимову, дикцію, інтонаційну виразність, правильність слововживання, логічність; • постійно працювати над збагаченням свого мовлення (вміти добирати приповідковий матеріал, синоніми, метафори та інші образні засоби); • Проаналізувати своє і чуже ефірне мовлення, виявляти відхилення від норм, застосовувати різні засоби для їх подолання; навчитися «ставити» свій голос і вміти «чути» його; • Сформувати навички мовленнєвого ряду, плекати його звуколад, естетичну довершеність, вишуканість. • Оптимізувати системність роботи мовних органів, роль постави та ходи у виробленні мовного голосу, важливість техніки мовлення, • Навчитися добре поставленого голосу в досягненні високої культури мовлення взагалі. 	
<p>Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle</p>	
<p>Передумови вивчення* (місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)</p>	
<p>При вивченні навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво» використовуються та розширюються компетентності, які набуваються здобувачами при вивченні дисциплін «Юридична риторика», «Українська мова (за професійним спрямуванням)».</p>	
<p>Компетентності</p>	

ІК – Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення

СК17. Здатність аналізувати правові процеси і явища в історичному контексті

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

РН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.

РН11. Мати базові навички риторики.

РН12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

РН17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

РН20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

Структура та зміст освітнього компонента

Тема	РН	Форми організації навчання	Кількість годин	
			денна форма навчання	заочна форма навчання

ТЕМА 1. Поняття «мова і мовлення» в контексті сучасних знань. <i>Опис теми:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття культури мови. 2. Культура ділового мовлення 3. Культура мовлення і письмо 4. Виразність як ознака культури мовлення 5. Умови виразності мовлення 	01, 05, 10, 11	Л	2	1
		ПР	4	1
		СР	10	14
ТЕМА 2. Мова як символічний код культури <i>Опис теми:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні і практичні засади культури мовлення. 2. Мовна норма. Критерії мовної норми. Літературна мова. 3. Мовна агресія як антипод культури. 4. Проблеми культури ефірного мовлення. 5. Поняття «лінгвістична екологія». 	05, 06, 14, 17	Л	4	1
		ПР	4	1
		СР	12	16
ТЕМА 3. Усне мовлення – найважливіша форма існування мови як засобу комунікації. <i>Опис теми:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Усне мовлення: загальна характеристика. 2. Комунікативна специфіка усного мовлення. 3. Різновиди усного літературного мовлення. 4. Значення ситуативних чинників в 	10, 11, 17, 20, 21,	Л	4	2
		ПР	2	2

усному мовленні. 5. Ефірне мовлення		СР	12	16
Разом модуль 1		Л	10	4
		ПР	10	4
		СР	34	46
ТЕМА 4. Символи, стереотипи як знаки світової та національної культури і їх роль у правничій практиці <i>Опис теми:</i> 1. Загальне поняття про символи та стереотипи. 2. Види символів. 3. Поняття соціального стереотипу, його природа і суть.	01, 06, 10, 11, 12	Л	4	2
		ПР	2	2
		СР	12	16
ТЕМА 5. Технологічні аспекти вербальної комунікації. <i>Опис теми:</i> 1. Роль інтонації в усному мовленні. 2. Паузи, їх різновиди та роль у вербальній комунікації мовленні. 3. Основні параметри голосу ритора	06, 11, 12, 17, 20, 21	Л	4	2
		ПР	2	2
		СР	12	16
Разом модуль 2		Л	8	4
		ПР	4	4
		СР	24	32
ВСЬОГО		Л	18	8
		ПР	14	8
		СР	58	74

Форми та методи навчання

Форми проведення занять: традиційні лекції та практичні заняття, дуальні заняття із залученням практиків.

Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, контрольні заходи.

Особливості практичної підготовки: вирішення ситуаційних завдань, наукові дослідження; дискусії; долучення до занять фахівців-практиків.

Технології викладання: обговорення та самокорекція виконаної роботи студентами, рольові ігри, аналіз конкретних ситуацій, дискусії у фокус-групах, презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.

Види навчальної роботи студента: практичні завдання, навчальна дискусія, дебати опитування, ситуативні вправи, ділова гра, індивідуальне науково-дослідне завдання.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Мультимедійна-, проєкційна апаратура (проектори, екрани, смартдошки тощо), комп'ютери, інтернет мережі, бібліотечні фонди, законодавча база України у відкритому доступі. В якості навчальної платформи застосовується відкрита (Open Source) система управління навчанням Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

Вид занять	Бали	Форма контролю
Поточна складова оцінювання		
Змістовий модуль		
Практичне заняття 1. Поняття «мова і мовлення» в контексті сучасних знань. <i>Мета:</i> Визначити та охарактеризувати поняття культури мови. Використовуючи аналіз конкретних ситуацій охарактеризувати прикладні характеристики культури ділового спілкування. Обґрунтувати умови виразності мовлення.	5	Форми проведення занять – практичне заняття Методи та технології навчання – комбіноване практичне заняття: доповіді, повідомлення, які переходять у розгорнуту дискусію в аудиторії. Форма контролю – підготовка презентації
Практичне заняття 2. Мова як символічний код культури. <i>Мета:</i> Охарактеризувати теоретичні і практичні засади культури мовлення. Визначити мовну агресію як антипод культури. Використовуючи аналіз конкретних ситуацій проаналізувати проблеми культури ефірного мовлення. З'ясувати поняття «лінгвістична екологія».	5	Форми проведення занять – практичне заняття Методи та технології навчання – навчальна дискусія, обговорення конкретних ситуацій (Case-study), демонстрація презентації та обговорення. Форма контролю – аналіз конкретних ситуацій (Case-study)

<p>Практичне заняття 3. Усне мовлення – найважливіша форма існування мови як засобу комунікації. <i>Мета:</i> Використовуючи аналіз конкретних ситуацій охарактеризувати комунікативну специфіку усного мовлення. Визначити ситуативні чинники в усному мовленні. Охарактеризувати ефірне мовлення</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття Методи та технології навчання– демонстрація презентації та обговорення конкретних ситуацій (Case-study), Форма контролю– практичне заняття з виступами студентів</p>
<p>Практичне заняття 4. Комунікаційний текст: стадії створення, структура, зміст і форма. <i>Мета:</i> Використовуючи отримані навички практико-орієнтованого навчання крізь аналіз конкретних ситуацій (Case-study), здійснити на конкретному прикладі (вибір здобувачем освіти) аналіз символів як стереотипного знака світової та національної культури. Охарактеризувати їх роль у правничій практиці.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття навчання– демонстрація презентації та обговорення конкретних ситуацій (Case-study), Форма контролю– практичне заняття з виступами студентів</p>
<p>Практичне заняття 5. Комунікаційні характеристики риторичних соціальних мереж. <i>Мета:</i> Охарактеризувати технологічні аспекти вербальної комунікації: паузи, їх різновиди та роль у вербальній комунікації мовленні, визначити основні параметри голосу ратора.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття Методи та технології навчання– демонстрація презентації та аналіз конкретних ситуацій Форма контролю– обговорення кейсів</p>
<p>Усього практичні заняття</p>	<p>25</p>	

Індивідуальне науково-дослідне завдання	10	Наукова стаття або тези
Написання реферату	25	Реферат
Усього поточна складова оцінювання:	60	
Підсумкова складова оцінювання		
2.1 Модульний контроль №1	20	Тести
2.2 Модульний контроль №2	20	Тести
Усього підсумкова складова оцінювання:	40	
РАЗОМ	100	

Основна література:

1. Городенська К. Г. Риторика: навчальний посібник. – Київ: Вища школа, 2018. – 320 с.
2. Заболотний О. В. Практична риторика: підручник. – Харків: Ранок, 2016. – 280 с.
3. Плішкін В. М., Ушаков Д. В. Основи риторики: навчальний посібник. – Львів : Світ, 2020. – 240 с.
4. Красавіна Л. А. Сучасна риторика: підручник. – Одеса: Астропринт, 2017. – 304 с.
5. Сердюк В. І. Мистецтво публічного виступу: навчальний посібник. – Київ : Либідь, 2019. – 192 с.
6. Жуковська О. В. Риторика: теорія і практика: навчальний посібник. – Харків : Фоліо, 2021. – 256 с.
7. Голуб Н. Б. Риторика: Навчальний посібник. – Київ: Академія, 2010. – 256 с.
8. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика: Підручник. – Київ: ВЦ «Академія», 2003. – 368 с.
9. Капелюшний А. О. Основи риторики: Навчальний посібник. – Львів: Світ, 1999. – 192 с.
10. Сагач Г. М. Риторика: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. – Київ : Либідь, 2000. – 304 с.
11. Шевченко Л. І. Риторика для юристів: Навчальний посібник. – Харків: Право, 2015. – 240 с.

Допоміжна література:

1. Andrii Borovyk, Olha Mitcuk, Vitalii Demianchuk, Viktoria Zoliak, Roman Paziuk. The legal aspects of the activities of journalists and media professionals related to human rights protection Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. Vol: 23, Issue 2, 2020. 1544-0044-23-2-470.
2. Mitcuk O., Haidur N. The Concept of «Communication» in the System of Social Communications. Образ. 2021. Вип. (47). С. 68-71
3. Мітчук О., Гайдур Н. Особливості взаємодії факторів соціокомунікаційної діяльності // Образ. 2021. Вип. 3 (37). С. 17-26
4. Мова української юриспруденції: навч. посіб. / В. М. Пивоваров, О. М. Єрахторіна, О. А. Лисенко та ін. – Харків : Право, 2020, 330 с.
5. Риторика: навч. посібн. (упор. Т.К. Ісаєнко, А.В. Лисенко). – Полтава: ПолтНТУ, 2019. – 247с
6. Судовариторика: Навчальний посібник. Видавництво: Юрінком Інтер, 2019, 496 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Куньч З. Йоанникій Галятовський в історії української риторики // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку – Випуск 21. – 2009. – С. 25–29. – Режим доступу: http://vlp.com.ua/files/05_75.pdf
2. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2003. – 311 с. – Режим доступу: http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/1045/Мац%27ко_Л._%B2.pdf
3. Мітчук О., Крупський І. Інформаційно-комунікаційна діяльність: контентні та аудиторні характеристики // Образ. 2023. Вип. 1 (41). С. 46-54. DOI: [https://doi.org/10.21272/Obraz.2023.1\(41\)-46-54](https://doi.org/10.21272/Obraz.2023.1(41)-46-54)(фахове видання)
4. Голуб Н. Б. **Риторика: Навчальний посібник**[Електронний ресурс]. – Київ : Академія, 2010. – 256 с. – Режим доступу: <http://example.com/holub-rytorika>.
5. Мацько Л. І., Мацько О. М. **Риторика: Підручник**[Електронний ресурс]. – Київ : ВЦ «Академія», 2003. – 368 с. – Режим доступу: <http://example.com/matsko-rytorika>.
6. Капелюшний А. О. **Основи риторики: Навчальний посібник**[Електронний ресурс]. – Львів : Світ, 1999. – 192 с. – Режим доступу: <http://example.com/kapelyushny-rytorika>.
7. Сагач Г. М. **Риторика: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів**[Електронний ресурс]. – Київ : Либідь, 2000. – 304 с. – Режим доступу: <http://example.com/sahach-rytorika>.
8. Шевченко Л. І. **Риторика для юристів: Навчальний посібник**[Електронний ресурс]. – Харків : Право, 2015. – 240 с. – Режим доступу: <http://example.com/shevchenko-rytorika>.
9. Рогожин О. В. Риторика: загальна, судова, оперативна: підруч. для студ. і курсантів юрид. спец.: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Вид. 2-ге, допов. Донецьк: Донецький юридичний інститут МВС України, 2012, 298с.
10. Сацюк О. В. Вплив античної риторичної науки на сучасні політичні промови // Режим доступу: <http://academy.gov.ua/ej/ej3/txts/SOCIALNA/06-SACYUK.pdf>
11. Снегір'ова Є. О. Риторика і навчання усного перекладу // Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи. – 2009. – № 3. – С. 206–215. – Режим доступу: <http://dspace.nbu.gov.ua/handle/123456789/9961>

Поєднання навчання та досліджень* (за потреби)

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills), які здобувач освіти здобуває під час вивчення ОК «Юридична риторика» формуються такі soft skills: *Здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до навчання, знаходити вихід із складних ситуацій, ініціативність, вміння працювати в команді, комплексне рішення проблем, формування власної думки, уміння слухати та запитувати та інші.*

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>. Оголошення стосовно дедлайнів задачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання
набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення
<http://surl.li/jznmq> .

Також студенти можуть самостійно на платформах Coursera, edEx, edEra,
FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів
навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час
проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними
навчальними результатами даної дисципліни/ освітньої програми та
перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися «Кодексу честі студентів»
<https://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>.

Перевірку навчальних завдань неупереджено здійснює викладач. Усі навчальні
завдання повинні бути виконанні власноручно здобувачем вищої освіти, у разі
виявлення однакових робіт, здобувач освіти не отримує бали і повинен виконати
завдання повторно. В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та
обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може
накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не
допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Відпрацювати пропущені заняття студенти можуть шляхом самостійного вивчення
лекційного матеріалу та виконання практичних завдань із відповідних тем. При
цьому пропущене усне опитування можна відпрацювати на консультації.
Використання мобільних телефонів, планшетів та ноутбуків для вирішення
практичних завдань на заняттях дозволяється, окрім контрольних заходів
(опитування, тестування тощо).

Автор Ольга МІТЧУК

Завідувач кафедри Інна МІЩУК

Автор
В.о. завідувача кафедри ІПЮЖ

Ольга МІТЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1598
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100